

To: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]
From: [redacted] 5.1.2e)
Sent: Mon 11/8/2021 7:47:08 AM
Subject: RE: WJZ Update November 2021
Received: Mon 11/8/2021 7:47:09 AM

Nee, gelukkig betekent dit dat we door kunnen zoals we begonnen zijn. Ik ben er ongeveer een dag per week mee kwijt. Is wel veel, maar ik doe alle [redacted] 5.1.2e stukken alleen. Het is te doen, maar niet heel inspirerend ☹

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Datum: maandag 08 nov. 2021 8:05 AM
Aan: [redacted] 5.1.2e) <[redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Onderwerp: FW: WJZ Update November 2021

Ha [redacted] 5.1.2e
 Zie bericht WJZ. Heeft dit impact op werkzaamheden DCC? Is het voor jullie nog bij te houden?
 Gr
 [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport |
 Parnassusplein 5 | Postbus 20350 2500 EJ Den Haag |
 ☎ 06 [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e
 ✉ [redacted] 5.1.2e @minvws.nl |

Van: [redacted] 5.1.5 [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Verzonden: vrijdag 5 november 2021 14:33
Aan: [redacted] 5.1.5 [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>
Onderwerp: WJZ Update November 2021

De WJZ Update is een uitgave van de directie Wetgeving en Juridische Zaken. Doel van de WJZ Update is te informeren over de verschillende juridische

onderwerpen die de revue passeren. Wilt u ook een abonnement op de WJZ Update?

U kunt zich aanmelden via 5.1.2e@minvws.nl. Verschenen nummers zijn te downloaden op [Rijksportal VWS](#)

([Home](#) > [Kernprocessen](#) > [Juridisch Portaal](#) > [VWS Juridisch](#) > [Juridisch Forum VWS](#) > [WJZ Update](#))

November 2021

Inhoudsopgave

Aangepaste werkwijze corona Wob-verzoeken

De coronacrisis heeft het ministerie van VWS ook op het gebied van de Wet openbaarheid van bestuur voor een enorme uitdaging gesteld met de indiening van ongeveer 250 Wob-verzoeken. In deze bijdrage leest u over de aangepaste werkwijze om deze verzoeken te behandelen en de recente uitspraak hierover van de Raad van State.

Hoogste bestuursrechter zet geen streep door werkwijze van corona-Wob-verzoeken

De gefaseerde werkwijze die VWS hanteert om de omvangrijke en vele Wob-verzoeken over corona af te handelen, is onlangs goedgekeurd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In deze bijdrage leest u meer over deze uitspraak.

buiten verzoek

buiten verzoek

Aangepaste werkwijze corona Wob-verzoeken

Sinds het begin van de coronacrisis staat ons ministerie ook voor een uitdaging op het gebied van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Tot nu toe zijn er namelijk ongeveer 250 Wob-verzoeken over corona ingediend, waarvoor in totaal ongeveer 1,8 miljoen documenten door juristen moeten worden beoordeeld. Een aangepaste werkwijze moet ervoor zorgen dat we zo snel mogelijk documenten openbaar maken. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) heeft op 20 oktober 2021 uitspraak gedaan over deze werkwijze.

Normaal gesproken worden Wob-verzoeken door cluster 4 van WJZ per verzoek behandeld. De omvang van het werk voor de corona Wob-verzoeken is te groot gebleken om op de gebruikelijke manier en binnen het vaste team te worden afgedaan. Dat heeft onder meer te maken met de hoge werkdruk bij de betrokken beleidsdirecties, die naast het bestrijden van de coronacrisis geen tijd hebben om handmatig alle documenten te verzamelen. In de zomer van 2020 is daarom een aangepaste werkwijze bedacht en is het team Wob-juristen steeds verder uitgebreid. Per 1 oktober 2021 is de Programmadirectie Openbaarheid van start gegaan, speciaal in het leven geroepen om corona Wob-verzoeken af te handelen. Ongeveer 100 juristen zijn nu bezig met de beoordeling van documenten en de voorbereiding van de besluiten.

Aangepaste werkwijze

De aangepaste werkwijze houdt in dat alle informatie waarom verzocht wordt in de verschillende Wob-verzoeken wordt onderverdeeld naar onderwerp in (op dit moment) tien vastgestelde categorieën. Aan de hand van zoektermen binnen deze categorieën worden per maand alle documenten geïnventariseerd die over dat specifieke deelonderwerp gaan. Deze documenten worden geautomatiseerd verzameld in het systeem Zylab en klaargezet voor beoordeling door de juristen. De beleidsdirecties hebben hier dus geen werk aan. Bij gevoelige documenten wordt vervolgens wel aan de betrokken beleidsdirecties gevraagd of bepaalde informatie wel of niet openbaar kan worden gemaakt. Het RIVM bekijkt alle documenten waarbij het RIVM betrokken is. De beschikbare informatie wordt vervolgens per verzoek gefaseerd (per categorie/per maand) openbaar gemaakt. Hierdoor ontstaat er per maand en per deelonderwerp voor verzoekers een zo volledig mogelijk beeld van hetgeen zich afgespeeld heeft in de coronacrisis. Wob-verzoekers krijgen veelal in meerdere deelbesluiten een reactie op hun Wob-verzoek. Alleen Wob-verzoeken die gaan over zeer weinig documenten, over documenten die al openbaar zijn of waarvoor geen documenten aanwezig zijn, worden buiten deze gefaseerde aanpak afgehandeld.

Om het proces verder te versnellen is ervoor gekozen geen zienswijze meer te vragen van derde-belanghebbenden. In plaats daarvan krijgen derden-belanghebbenden na het besluit vier weken de tijd om eventuele bezwaren kenbaar te maken. Zolang deze bezwaren in behandeling zijn (en eventueel later beroep), worden de betreffende documenten niet openbaar gemaakt. De bezwaren worden in eerste instantie informeel behandeld door te kijken of tegemoet kan worden gekomen aan de bezwaren. Als dat niet mogelijk is, volgt een formele bezwaarprocedure.

Uitspraak Raad van State

Helaas is door de grote werkvoorraad op veel Wob-verzoeken niet binnen de wettelijke beslistermijn beslist. Dat heeft ertoe geleid dat meerdere verzoekers beroep hebben ingesteld tegen het niet tijdig beslissen. Eind juni en begin juli 2021 zijn door de rechtbanken Midden-Nederland en Amsterdam uitspraken gedaan in de zaken van twee verzoekers, waaronder Nieuwsuur. Er werd een termijn van twee maanden gesteld om alsnog op de Wob-verzoeken te beslissen, onder verbeurte van een (in één zaak verhoogde) dwangsom. Ook volgde uit de uitspraken dat de deelbesluiten in de aangepaste werkwijze niet in overeenstemming met de Wob zouden zijn. Naar aanleiding van deze uitspraak zijn enkele wijzigingen in het werkproces en de deelbesluiten doorgevoerd. Daarnaast is hoger beroep ingesteld bij de RvS.

Op 20 oktober 2021 heeft de RvS twee uitspraken gedaan: [uitspraak NOS/NTR](#) en uitspraak [onderzoeksjournalist](#). De RvS acht de aangepaste werkwijze, waarbij met deelbesluiten wordt gewerkt, niet in strijd met de Wob. Over de genomen deelbesluiten geeft de RvS echter geen inhoudelijk oordeel. De RvS heeft verder begrip voor de uitzonderlijke situatie waarin ons ministerie verkeert en begrijpt dat niet tijdig op de Wob-verzoeken kon worden beslist. De RvS vindt echter ook dat de aanpassingen na de twee uitspraken van de rechtbanken te laat kwamen en dat te laat de ernst is ingezien van de gebrekkige voortgang in de afhandeling van de Wob-verzoeken. Het ministerie had eerder rekening moeten houden met de

maatschappelijke onrust en de informatiebehoefte als gevolg daarvan. Daarom heeft de RvS geoordeeld dat de minister nu alsnog snel een besluit moet nemen op de voorliggende Wob-verzoeken. In één zaak is de termijn verlengd tot 30 november 2021, onder verbeurte van een reguliere dwangsom. Dat is conform ons verzoek in hoger beroep. In de andere zaak is de termijn verlengd tot 6 maart 2022, onder verbeurte van een reguliere dwangsom. Deze termijn is drie maanden korter dan door ons verzocht in hoger beroep. Zie uitgebreider over deze uitspraken de hiernavolgende bijdrage van 5.1.2e

5.1.2e

(Programmadirectie Openbaarheid)

5.1.2e

Naar inhoudsopgave

Hoogste bestuursrechter zet geen streep door werkwijze van corona-Wob-verzoeken

Niemand kan dit hebben gemist: ons ministerie wordt sinds 1,5 jaar, rondom de introductie van de eerste corona-maatregelen, overspoeld met omvangrijke verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) over corona. In de [bijdrage van 5.1.2e](#) las u over de aangepaste werkwijze om te kunnen voldoen aan de omvangrijke verzoeken. Maar wat vindt de rechter van deze werkwijze?

Zonder de gefaseerde werkwijze is de afhandeling hiervan onmogelijk, althans: dat is het standpunt van de minister. De NOS/NTR (Nieuwsuur) en een onderzoeksjournalist zijn hierover de juridische strijd aangegaan en stellen dat deze werkwijze in strijd is met de wet. Deze gefaseerde werkwijze staat centraal in de twee uitspraken ([uitspraak NOS/NTR](#) en [uitspraak onderzoeksjournalist](#)) van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) van 20 oktober 2021.

Om met het goede nieuws te beginnen: de gefaseerde werkwijze is naar het oordeel van de ABRvS niet in strijd met de Wob.

buiten verzoek

Kern uitspraak NOS/NTR

- het hoger beroep van de minister is gegrond: de gefaseerde werkwijze is volgens de ABRvS niet in strijd met de Wob;
- uiterlijk op 30 november 2021 moet op de drie Wob-verzoeken van NOS/NTR zijn beslist (in totaal 25.000 documenten), dat is conform het schema dat de minister in zijn hoger beroepschrift heeft opgenomen;
- indien alsnog niet op 30 november 2021 wordt beslist, volgt een lagere dwangsom (ten opzichte van de uitspraak van de rechtbank). Deze is verlaagd van €250 (max. € 37.500) naar € 100 per dag (max. € 15.000);

Kern uitspraak onderzoeksjournalist

- herhaling en overlap: de gefaseerde werkwijze is volgens de ABRvS niet in strijd met de Wob;
- uiterlijk 6 maart 2022 moet op de vier Wob-verzoeken van deze journalist zijn beslist, dat is drie maanden korter dan de gevraagde termijn;
- ook hier geldt een dwangsom van € 100 per dag (max. € 15.000).

buiten verzoek

Begrip ABRvS

Ook de ABRvS heeft kritiek op de keuzes die de minister heeft gemaakt. Zo was de opschaling veel te laat en had de minister

eerder rekening moeten houden met de maatschappelijk onrust en de informatiebehoefte als gevolg daarvan. Gelukkig, althans: voor "team VWS", toont de ABRvS in beide uitspraken wél begrip voor het feit dat het uitbreken van de coronapandemie ervoor gezorgd heeft dat medewerkers van VWS, zeker in het begin, minder of geen tijd hadden voor het afhandelen van Wob-verzoeken.

Verlenging beslistermijnen

Gelet hierop heeft de ABRvS de eerder door de rechtbank opgelegde beslistermijn in beide uitspraken verlengd: bij NOS/NTR op de door VWS verzochte datum, namelijk 30 november 2021. Ten aanzien van de vier verzoeken van de onderzoeksjournalist is de beslistermijn drie maanden korter dan de door VWS gevraagde termijn, namelijk op 6 maart 2021 gesteld.

Streep door verhoging dwangsom

Zowel het verzoek van de onderzoeksjournalist om een hogere dwangsom als het verzoek van de NOS/NTR om een nog hogere dwangsom (daarover wordt overigens niet gerept in de uitspraak) volgt de ABRvS niet. Sterker nog: de verhoogde dwangsom bij de verzoeken van NOS/NTR is teruggedraaid, met de korte motivering dat een extra stimulans in dit stadium niet nodig is.

Tot slot

Enige bewondering voor onze collega's van de Programmadirectie Openbaarheid is passend: de omvang van deze operatie is ongekend evenals de werkdruk. Het is dan ook een opsteker dat de ABRvS geen streep haalt door de gefaseerde werkwijze.

5.1.2e

[Naar inhoudsopgave](#)

buiten verzoek

6 - 7

buiten verzoek

buiten verzoek

9 - 14

buiten verzoek

buiten verzoek